

за паритет и
солидарност

брои 1
2016

издание
на Обединението
на жените -
социалистки в БСП

за паритет и солидарност

Издание
на
Обединението
на жените -
социалистки в БСП

Брой 1 • 2016

Корица: Снимките са от заседание на НС на ОЖС -
София, 6 февруари 2016 г.

Пресцентър на НС на БСП

Редакционен екип:

Нора Ананиева - главен редактор
Таня Турлакова - зам.-главен редактор
Антония Петрова
Атанаска Тенева
Любка Игнатова
Жулиета Авджиева
Красимира Стойкова - секретар

СЪДЪРЖАНИЕ

АКТУАЛНО

Катя Николова

ЖЕНИТЕ-СОЦИАЛИСТКИ В ЗАЩИТА НА ЛЕВИТЕ ЦЕННОСТИ И ПОЛИТИКИ 5

МЕСТНИ ИЗБОРИ` 2015

Любка Игнатова, Мария Гуркова

ДЖЕНДЪР-АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ НА БСП В МЕСТНИ ИЗБОРИ` 2015 11

ПРИЛОЖЕНИЕ:

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ПОЗИЦИИТЕ НА ЖЕНИ В ЛИСТИТЕ НА БСП (БСП+) В МЕСТНИ ИЗБОРИ` 2015 15

ПЕС, СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ИНТЕРНАЦИОНАЛ

Мирослава Гатева

ПОСЕЩЕНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПЕС–ЖЕНИ ЗИТА ГУРМАЙ В БЪЛГАРИЯ (ВАРНА, ВЪЛЧИ ДОЛ, ДОБРИЧ И КАВАРНА) – 16-18 ОКТОМВРИ 2015 Г..... 19

ЖЕНИТЕ ПО СВЕТА

ГЛОБАЛНИ ПРАВА НА ЖЕНИТЕ: ГОЛЯМАТА ЗАСЕЧКА..... 28

ПОРТРЕТИ

НИНА СТАВРЕВА –

НОВИЯТ КМЕТ НА ОБЩИНА КАВАРНА 35

ИЗ ЖИВОТА НА МЕСТНИТЕ СТРУКТУРИ

Антония Петрова

ПРЕДСТАВИТЕЛКИ НА ТУРСКИ НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ СЕ ЗАПОЗНАХА С ОПИТА НА ОБЕДИНЕНИЕТО НА ЖЕНИТЕ-СОЦИАЛИСТКИ В БСП..... 39

Пенка Чизмарова

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОЖС В ГР. ЯМБОЛ 45

ЖЕНИТЕ-СОЦИАЛИСТКИ В ЗАЩИТА НА ЛЕВИТЕ ЦЕННОСТИ И ПОЛИТИКИ*

Катя Николова

Уважаеми другарки,

Вече 11 години Движението на жените-социалистки е неразделна част от БСП. Със своите 200 местни клубове, над 7 500 активистки и интересна дейност, женската ни организация си извоюва място на търсен и уважаван партньор в цялостната ни партийна работа.

Доминантата в съдържателната ни дейност е равнопоставеността на половете. Няколко теми обединяват усилията ни и продължават да стоят във фокуса на дейността ни – подкрепа на жените на пазара на труда и преодоляване разликите в заплащането с мъжете, борбата срещу бедността и безработицата, квалификация и обучение през целия живот, защита на майчинството и децата за спиране на демографската криза, срещу трафика на хора и насилието във всичките му форми.

Водихме битка с мъжете в началото. Имаме своите победи,

** Изказване на председателката на Обединението на жените-социалистки в БСП – Катя Николова, на заседание на НС на ОЖС в БСП – София, 6 февруари 2016 г.*

записани в партийните документи, имаме ги и в практиката на партийната работа. Водим своите битки и днес.

Предстои да проведем нашата Пета национална конференция, на която ще отчетем дейността си през изминалия 4-годишен период и ще очертаем посоките на бъдещото си развитие. През настоящата година ще отбележим и две знаменателни събития – 125 години от създаването на партията и 25 години от създаване на новата българска конституция.

Намираме се в навечерието и на 49-я конгрес на БСП, който е натоварен с много очаквания и огромна отговорност за бъдещето на БСП, а и за бъдещето на България. Бъдеще, което е поставено на карта, ако не се вземат бързи и адекватни решения за извеждане на страната на пътя на развитието, на пътя на просперитета, на пътя на надеждата.

Ежедневно медиите ни натрапват внушението, че се извършват реформи за наше добро, които нямат алтернатива. Но какви реформи са това? Отговорът е еднозначен – десни реформи, които са насочени срещу интересите на мнозинството от българските граждани. Подобни „реформи“ България вече преживя през 90-те години на миналия век. Като мантра се повтаряше, че държавата е „лош стопанин“ и всичко трябва да се приватизира. Последваха реформите, чийто краен резултат е унищожение на българската индустрия и на селското стопанство.

Това, което ни се предлага сега, е „още от същото“. Отново десни реформи, залегнали в програмата на сегашното правителство с министър-председател Бойко Борисов. Този път целта е да отстранят държавата от онези сфери, в които все пак нейното присъствие остана – и най-вече – здравеопазване и образование. Частният сектор да сложи ръка и върху тях. Подчиняването на здравеопазването изцяло на пазарните принципи означава да превърнем здравето на хората в стока. Тези, които имат финансови възможности, ще получават здравна помощ, а тези, които нямат, ще бъдат лишени от нея. Застрашено е общинското здравеопазване, правят се опити за приватизация на болнични имоти, въвежда се нова регула-

ция за доплащане на лекарствата, извършват се съмнителни сделки с ваксини, нарушават се лични права с въвеждането на пръстови отпечатащи и т.н. Затова не са пресилени твърденията, че здравната реформа представлява геноцид срещу българското население. Напълно логично БСП – лява България инициира първия вот на недоверие към втория кабинет на Бойко Борисов в областта на здравеопазването.

Реформирането на образователните програми фактически води до пренаписване на историята и отпадане на цели исторически периоди, до изместване на български автори и произведения от учебния материал. Всичко това предизвиква истинска обществена буря. Освен всичко друго, провежданите реформи нарушават българската конституция. Българските граждани имат конституционното право на безплатно и общодостъпно образование. Това право обаче сега най-безцеремонно се отнема.

Сегашното управление инициира и промени в конституцията, засягащи съдебната власт. Казийонните медии представят съдебната реформа като панацея за решаването на всички проблеми. Те обаче не са насочени към подобряване ефективността на правораздавателния процес. Идеята е да се овладее съдебната система от страна на лобита, свързани с властта.

Всичко това управляващите обличат в красиви фрази за стабилност, от която страната има нужда. И, разбира се, правителството я „осигурява“. Приказките за стабилност обаче прикриват липсата на политики на властимащите, които са насочени към подобряване състоянието на българската икономика и повишаване доходите на хората, а оттам и стандарта на живот. Думичката „стабилност“, превърнала се в сакрална за сегашната власт, на практика означава „нищоправене“. С нея управляващите се опитват да оправдаят своето безсилие, но и да прикрият стремежа си да управляват на всяка цена. Власт, заради самата власт. Стабилността трябва да защити безпринципния характер на управляващата коалиция. Това, което ги обединява, е желанието за усвояване на обществени средства и разпределяне на сладки държавни длъжности за

свои хора. Последният избор на нов образователен министър показва точно това.

Стабилност по Борисовски означава и запазване на ниския социален стандарт, в който се намират огромна част от българските граждани. Стабилност в мизерията. Означава и живот на заем. Правителството натовари страната с рекорден външен заем – над 20 млрд. лв. за миналата и настоящата година. Пари, които трябва да осигурят техния управленски комфорт, но за съжаление ще бъдат изплащани от следващите поколения. Сегашното правителство вкарва България в дългова спирала. А в същото време ни убеждава какви главолumni успехи са постигнати в борбата с контрабандата. Били събрани в пъти повече пари от нея. Ако това е вярно, защо тогава България взема огромни външни заеми?

Сегашното управление се проваля и в сектор вътрешна сигурност. Ръстът на битовата престъпност е очевиден. Показните убийства отново се завърнаха.

А какво да кажем за външната политика на кабинета Борисов? Небалансирана, неотчитаща националния интерес – пълен провал. Остават неясни българското участие и българският глас във формирането на общата европейска политика. Отношенията с традиционен за нас съюзник като Русия са поставени на изпитание. Президентът Росен Плевнелиев има голям принос това да се случи. Българското правителство обаче не направи нищо, за да ревизира този курс. А именно то по конституция определя насоките на външната политика. Президентът се явява неин изразител. Всички енергийни проекти с Русия са замразени. В страната ни се струпава военна техника, насочена именно срещу Русия.

Става все по-ясно, че сегашното правителство не е в състояние да отстоява суверенитета на българската държава. Примерите са много. Достатъчно е само да споменем, че съседна държава се намесва грубо във вътрешните ни работи – Турция. Българското правителство мълчи и не смее да реагира. Дори се отказахме от това да охраняваме самостоятелно собственото си въздушно пространство. Бежанската криза в Европа и опасно-

стите за България също оказват влияние върху стабилността на държавното ръководство.

За съжаление управлението на Борисов ще остане в историята като най-разрушителното за България. Пропастта между властта и хората е огромна. Наред с това обществото изгуби социалното си чувство. Умението да бъдеш социално солидарен с тези, които страдат като теб. Гражданите като че ли се обезвериха, умориха се да реагират на всяко едно безобразие. Толкова много неща се случиха, които би трябвало да ги разгневят и изведат на улицата. Но това не се случва. Ярък пример са местните избори през есента на миналата година. Вместо демократично състезание на политически платформи на преден план бяха изведени лични и корпоративни интереси, засили се като никога досега натискът над избирателите, безогледно се купуваха гласове, манипулираха се и се подменяха изборните резултати. Натрупаното неудовлетворение от живота, за жалост, се обръща в агресия помежду ни. Но хората не са се примирили.

Единствено БСП – лява България очертава алтернативата на дяското пагубно управление. И тя е както в пакета данъчни закони – за прогресивно подоходно облагане, за връщане на възможността работещите бедни да възстановят данъка върху доходите си, за намалената ставка на ДДС върху детски стоки и социални дейности; така и в грижата към малките и средни предприемачи; в мерките срещу монополите; в алтернативните проекти в областта на пенсионното осигуряване, образованието и здравеопазването; в засилване ролята на държавата в икономиката.

И тук е нашето място като женска организация на единствената опозиционна сила в страната. Да показваме лошото управление, да го доказваме с примери, да убеждаваме, че има начин да бъде променена ситуацията, да върнем надеждата на хората за по-добър живот. Да ги убедим, че това е възможно. Да им разясняваме алтернативните политики, които предлага БСП, и да търсим тяхната подкрепа.

Уважаеми другарки,

Намираме се в период на отчети и избори. Няма как политическите събития, обстановката, в която живеем, особеностите

на нашето време да не намерят място по време на дискусиите в събранията и конференциите ни. Необходимо е правилно да ги оценим, да заявим позицията си, да обсъдим конкретни дейности, които ще ни помогнат да разширим социалния терен на левицата, да печелим доверие сред тези, които губят от провежданата неолиберална политика. Важно е да върнем влиянието на нашите местни клубове там, където то е отслабнало. А в съдържателен аспект една от основните ни задачи в предстоящия политически сезон е да развием социалната солидарност, за да върнем и разширим подкрепата за БСП и за левите политики.

Както и досега ОЖС ще търси партньорство с други женски организации, НПО, пенсионерски и професионални сдружения за изработване и отстояване на общи позиции, които касаят важни жизнени въпроси. Добрите практики в други страни и европейският опит могат да подпомогнат разгръщането на различни инициативи и кампании в женските ни структури.

Предстои ни отговорна и нелека работа, в която нямат място съмненията, обидите, междуличностните противопоставяния. Убедена съм, че всички наши членове и активистки осъзнават високите очаквания към Обединението на жените-социалистки за утвърждаване и разпространяване на левите идеи, ценности и политики, за засилване на ролята на БСП в развитието на България като свободна, социална, демократична държава.

Наш дълг е да убедим българските граждани, че имаме бъдеще, бъдеще заедно като народ, за което си заслужава да се борим.

МЕСТНИ ИЗБОРИ` 2015

ДЖЕНДЪР-АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ НА БСП В МЕСТНИ ИЗБОРИ` 2015

*Любка Игнатова
Мария Гуркова*

БСП запази позицията си на втора политическа сила след ГЕРБ в страната – и особено като се имат предвид констатираните нередности, натиск, купуване на гласове, корпоративен и административен вот, манипулации и масово фалшифициране на протоколите от секционните избирателни комисии.

БСП спечели 60 кметски места в общините, от които 33 с формула на БСП, и 930 общински съветници, както и 525 кметства в различните области на България.

За кметове на общини бяха издигнати общо 43 жени или 16,2%, а в областните центрове четири жени или 14% – Анелия Клисарова за Варна, Лена Енева за Габрово, Камелия Трифонова за Монтана и Мариета Сивкова за Ямбол. 42 от тях са с висше образование и с опит в различни сфери на образованието, здравеопазването, правото и др. В областите Благоевград, Велико Търново, Враца, Смолян, Търговище и Шумен няма издигната нито една жена за кмет на община. От издигнатите 43 жени бяха избрани само 5 или 2% от общия брой кметове на общини. В сравнение с Местни избори`2011 жените-кметове са били 7. Жени от БСП ще управляват през следващите 4 години в следните общини:

- Каварна, област Добрич – Нина Ставрева;
- Троян, област Ловеч – Донка Михайлова (втори мандат);
- Чирпан, област Стара Загора – Кичка Петкова (втори мандат);

- Левски, област Плевен – Любка Александрова (втори мандат);
- Златица, Софийска област – Магдалена Иванова (втори мандат).

В София от БСП бяха издигнати 7 жени за районни кметове от 24 или 21,3%. Това бяха районите Слатина, Триадица, Изгрев, Овча купел, Красна поляна, Нови Искър и Банкя. Във Варна беше издигната Йорданка Юнкова в район Младост от общо 5 района, а в Пловдив – Милена Димитрова в район Западен от общо 6 района. За съжаление нито една от тези жени не беше избрана за кмет на район.

Изводи:

- В два от областните центрове (Габрово и Варна) резултатите бяха предизвестени, като се има предвид популярността на досегашните кметове, подкрепени от ГЕРБ;

- Съотношението между издигнатите за кметове мъже и жени не съответства на уставното изискване за 40% представителство на жените;

- В някои общини нашите кандидатки се изправиха срещу опоненти, издигнати от наши коалиционни партньори. Така се оказахме разединени и в крайна сметка – губещи;

- Броят на жените, издигнати като кандидати за кметове на общини в Местни избори`2015, е по-голям от броя на жените, издигнати в Местни избори`2011, т.е. увеличение има, но все още е твърде далече от изпълнение на уставната норма.

В листите за общински съветници бяха издигнати 1686 жени от 4422 кандидати или 38%. Жените-водачи на листи бяха 67 или 25%, сред които се открояваха Силистра с 5 жени-водачи от общо 7 общини, Стара Загора с 6 жени-водачи от общо 11. Областите Перник, Хасково и Шумен нямат жена-водач в нито една община, а в областите Благоевград, Видин, Русе и Ямбол има само в една община. На втора позиция бяха издигнати 85 жени или 32%. На трета позиция в листи от 13 мандата нагоре нашите кандидатки бяха 82 или 31%, а в къси листи на

трета позиция бяха издигнати 16 жени или 6%. На 4-та позиция в дълга листа бяха издигнати 74 жени или 28%, а в къси – 17 жени или 6%. В сравнение с предишните, на тези избори прави впечатление, че листите бяха по-добре пропорционално подредени в 74 общини – като например Петрич, Сандански, Айтос, Камено, Поморие, Сунгурларе, Варна, Аврен, Ветрино, Суворово, Горна Оряховица, Полски Тръмбеш, Враца, Бяла Слатина, Мизия, Хайредин, Кърджали, Кюстендил, Трекляно, Ловеч, Тетевен, Троян, Монтана, Берковица и др. В останалите 191 общини може да се говори за непропорционално подреждане на жените в листите, т.е. първата „женска“ позиция е от шеста надолу, а на места даже от 9-та, 10-та или 11-та, като например в Банско, Гърмен, Кресна, Борован, Пордим и др.

Без нито една жена в листите са общините Ружинци, Кирково, Черноочене, Лозница, Самуил, Минерални бани и Венец. С по една жена в листата са Грамада – шесто място от 11 възможни, Брусарци – първо място от 13 възможни, Якимово – шесто място от 11 възможни, Лъки – четвърто място от 11 възможни, Завет – трето място от 17 възможни, Баните – първо място от 11 възможни, Доспат – трето място от 13 възможни, Долна баня – трето място от 11 възможни, Хитрино – четвърто място от 17 възможни и Каолиново – шесто място от 21 възможни.

Общият брой избрани съветници от БСП в Местни избори`2015 е 930, от които жените са 307. Само в 4 общини от Благоевградска област (Благоевград, Гоце Делчев, Симитли и Хаджидимово) има избрани за съветници жени-социалисти; в Кърджалийска област – само в 1 община от общо 7; в Бургаска област – само в 6 от общо 13 общини, и в Шуменска – в 3 от общо 10. В Смолянска област жените-съветнички са само 4, в Благоевградска – 5, в Пернишка – 4, в Търговищка – 3, в Шуменска – 6. За градовете с районно деление статистиката също не е добра – София и Пловдив са с по 2 жени в общинските съвети от БСП, а във Варна има само една жена-социалистка.

Прави впечатление, че преференциалното гласуване изве-

де на предни позиции жените в общини като: Провадия, Нови пазар, Ловеч, Брезово, Болярово, Свищов, Мездра, Тервел, Кюстендил, а в някои общини като Стражица, Кула, Каварна, Лесичово, Правец и др. беше запазено подреждането на листи с преобладаващо женско участие.

Изводи:

- По-малък общ брой общински съветници за БСП в сравнение с предишните избори; липса на наши съветници в общини, в които досега сме участвали в общинските съвети;
- Процентът на жените, издигнати в листите за общински съветници, се доближава до уставната норма, но в някои общини при подреждането на листите са отредени места в неизбираемата зона;
- Процентът на избраните жени за общински съветници в Местни избори `2015 се запазва в сравнение с Местни избори `2011;
- Преференциалното гласуване води до по-голям брой жени в местната власт;
- Джендър-балансът е постигнат в 74 общини или 28%, а в 8 общини (предимно малки) се наблюдава обратната тенденция, т.е. преобладават жените.

Анализът показва, че и на тези избори все още не може да се говори за изпълнение на уставната норма от 40%-но представителство на жените, издигнати за кметове и за общински съветници. С помощта на преференциалния вот и благодарение на личните и професионалните качества на кандидатките-социалистки е увеличено участието на жените в местната власт за следващите четири години. Те винаги са играли активна роля в самоуправлението като критичен коректив при приемането на решения, привличайки и гражданско участие. ОЖС ще продължи да подпомага тази важна роля на кметиците и общинските съветнички от БСП.

Приложение:

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ПОЗИЦИИТЕ НА ЖЕНИ В ЛИСТИТЕ НА БСП (БСП+) В МЕСТНИ ИЗБОРИ` 2015

ОБЛАСТ	ОБЩИНА	ОБЩ БРОЙ КАНДИДАТИ	БРОЙ ЖЕНИ КАНДИДАТИ	Съотношение жени/мъже в %	МЯСТО В ЛИСТАТА	
БЛАГОЕВГРАД	Благоевград	41	12	29	2,10,11,12,13,15 ...	
	Банско	17	2	12	9 и 11	
	Белица	17	2	12	6 и 7	
	Гоце Делчев	29	11	37	5,9,11,13,16,19....	
	Гърмен	17	2	12	11 и 12	
	Кресна	13	2	15	9 и 12	
	Петрич	33	11	33	2,5,7,10,12,13,14,15....	
	Разлог	21	5	23	6,7,8,10,11	
	Сандански	29	13	45	2,3,6,7,8,9,14.....	
	Сатовча	17	5	29	2,9,12,13,14	
	Симитли	17	5	29		
	Струмяни	13	3	23	2,3 и 9	
	Хаджидимово	17	5	29	6,8,9,10,14	
	Якоруда	17	2	12	1 и 3	
БУРГАС	Бургас	51	15	29	6,7,8,15,17,18,19,20....	
	Айтос	29	7	24	3,5,7,8,10,11,13....	
	Камено	17	10	59	2,4,6,7,8,9,10,11...	
	Карнобат	21	4	19	5,13,15,19	
	Малко Търново	11	3	27	1,3 и 4	
	Несебър	21	3	14	2,6 и 8	
	Поморие	21	8	38	2,3,4,7,9,11....	
	Приморско	13	3	23	1,3,7	
	Ручен	29	6	21	1,5,6,7,8,9	
	Созопол	17	3	18	7,10,11	
	Средец	17	5	29	1,3,4,6,8	
	Сунгурларе	17	7	41	2,4,5,9,11,13	
	Царево	13	3	23	3,6 и 8	
	ВАРНА	Варна	51	16	31	3,6,9,10,13,16,22....
Аврен		13	7	54	1,2,4,5,6,8....	
Аксаково		17	5	29	2,4,5,11....	
Белослав		17	7	41	1,2,3,5,9....	
Бяла		11	4	36	1,2,5,6	
Ветрино		13	7	54	2,3,5,6,7,8	
Вълчи дол		17	10	59	1,2,3,5,6,8...	
Девня		13	7	54	1,4,5,6,7....	
Долни чифлик		21	8	38	4,10,11,14,15....	
Дългопол		17	12	71	4,5,6,8,10....	
Провадия		21	11	52	3,6,7,8,9,10....	
Суворово		13	5	38	2,3,4,8,10	
В.ТЪРНОВО		В.Търново	37	11	30	6,7,8,13,16,17,18...
		Г.Оряховица	33	10	30	4,5,6,8,11,12....
	Елена	17	6	35	3,5,6,7,11....	
	Златарица	11	4	36	1,4,5,7	
	Лясковец	17	5	29	2,7,12,15....	
	Павликени	21	6	29	3,6,10,15....	
	Полски Тръмбеш	17	8	47	3,4,5,8,9,12	
	Свищов	29	14	48	4,8,9,10,12,14,16....	
	Стражица	17	7	41	1,7,8,9,10,12...	
	Сухиндол	11	2	18	4 и 7	
ВИДИН	Видин	37	17	46	3,7,10,11,13,14,15...	
	Белоградчик	13	5	38	2,3,5,7....	
	Бойница	11	5	45	2,3,8,9	
	Брегово	13	7	54	4,6,7,9,11....	
	Грамада	11	1	9	6	
	Димово	13	3	23	3,8,10	
	Кула	11	6	55	4,5,6,7....	
	Макреш	11	4	36	6,7,8,9	
	Ново село	11	6	55	1,3,4,5,6	
	Ружинци	11	0	-	-	
	Чупрене	11	3	27	4,5,8	

ОБЛАСТ	ОБЩИНА	ОБЩ БРОЙ КАНДИДАТИ	БРОЙ ЖЕНИ КАНДИДАТИ	Съотношение жени/мъже в %	МЯСТО В ЛИСТАТА
ВРАЦА	Враца	37	17	46	1,5,7,9,10,11,12...
	Борован	13	2	15	10,13
	Бяла слатина	21	7	33	3,5,8,13,14...
	Козлодуй	21	3	14	3,6,9
	Криводол	13	5	38	4,6,11...
	Мездра	21	7	33	2,8,9,13,16...
	Мизия	13	7	54	1,2,11,17,7...
	Оряхово	17	3	18	7,12,16
	Роман	13	6	46	1,4,5,6,7....
ГАБРОВО	Хайредин	13	5	38	2,4,5,6,9
	Габрово	33	14	42	1,2,7,13,15...
	Дряново	13	5	38	1,6,7,8...
	Севлиево	29	13	45	2,5,10,11,13...
	Грявна	17	6	35	1,2,5,6,7
ДОБРИЧ	Добрич	41	11	27	1,6,7,16,18...
	Балчик	21	5	24	3,4,5,9...
	Генерал Тошево	17	9	53	4,5,7,8,9...
	Добричка	21	12	57	2,5,6,8,9,11...
	Каварна	17	10	59	1,2,3,4,5,10...
	Крушари	13	2	15	2 и 3
	Тервел	21	7	33	2,3,6,7,10...
	Шабла	11	7	64	1,3,7,8,9....
КЪРДЖАЛИ	Кърджали	41	10	24	3,5,9,12,15...
	Ардино	29	2	7	1 и 5
	Джебел	21	2	10	5 и 6
	Кирково	29	0	-	-
	Крумовград	29	3	10	7,12,18
	Момчилград	29	3	10	1,3,6
КЮСТЕНДИЛ	Черноочене	17	0	-	-
	Кюстендил	37	14	38	3,4,5,8,9...
	Бобовдол	13	7	54	1,2,3,5,6....
	Бобошево	11	4	37	2,6,8,9
	Дулница	33	14	42	2,9,11,13....
	Кочериново	11	5	45	1,4,6,7...
	Невестино	11	5	45	2,3,4,6...
	Рила	11	3	27	4,5 и 8
	Сапарева баня	13	3	23	6,8,10
	Трекляно	11	5	45	2,3,7,8,11
ЛОВЕЧ	Ловеч	33	15	45	4,5,7,9,11,13...
	Априлци	11	3	27	7,8,10
	Летница	13	6	46	3,6,7,10...
	Луковит	17	11	65	5,6,7,8,9...
	Тетевен	21	9	43	1,3,7,10,12...
	Троян	29	10	34	1,3,5,8,11...
	Угърчин	13	4	31	4,5,11,12...
	Ябланица	13	2	15	7 и 8
МОНТАНА	Монтана	33	8	24	1,4,5,8,11,19...
	Берковица	21	11	52	2,6,7,8,9...
	Бойчиновци	13	4	31	3,5,8,10...
	Брусарци	13	1	8	1
	Вълчедръм	17	5	29	3,4,5,9,10
	Вършец	13	4	31	1,3,4,7
	Георги Дамяново	11	4	36	2,3,5,8
	Лом	29	10	34	3,6,8,9,12....
	Медковец	11	5	45	2,5,7,8...
	Чипровци	11	6	55	1,3,6,7,8,...
	Якимово	11	1	9	6
ПАЗАРДЖИК	Пазарджик	41	13	32	5,8,11,14...
	Батак	13	5	38	2,4,6,7,9
	Белово	13	3	23	5,6,8
	Брацигово	17	4	24	2,3,5,6
	Велинград	29	4	14	7,12,17,21
	Лесичово	13	7	54	1,2,3,5,9...
	Панапорище	21	9	42	3,4,6,7,9...
	Пещера	21	7	33	4,7,9,15...
	Ракитово	17	2	12	1,12
	Септември	21	6	29	2,4,8,11...
	Стрелча	13	6	46	3,7,8,10...
	Сърница	13	1	8	4

ОБЛАСТ	ОБЩИНА	ОБЩ БРОЙ КАНДИДАТИ	БРОЙ ЖЕНИ КАНДИДАТИ	Съотношение жени/мъже в %	МЯСТО В ЛИСТАТА
ПЕРНИК	Перник	41	14	34	5,6,12,14,16....
	Брезник	13	4	31	5,6,8,9
	Земен	11	7	64	4,5,6,7
	Ковачевци	11	3	27	4,8,11
	Радомир	21	11	52	2,4,6,7,9...
	Трън	11	3	27	3,5,11
ПЛЕВЕН	Плевен	41	13	32	3,5,7,9,11,15...
	Белене	17	6	35	5,10,13,16....
	Гулянци	17	4	24	6,7,13,15....
	Д.Дъбник	17	6	35	1,2,5,9...
	Д.Митрополия	21	7	33	3,5,6,12...
	Искър	13	2	15	6 и 10
	Кнежа	17	4	24	2,4,11,13
	Левски	21	7	33	1,6,8,10....
	Никопол	17	5	29	2,5,8,13....
	Пордим	13	3	23	9,11,12
	Червен бряг	29	14	48	4,5,6,10,12...
ПЛОВДИВ	Пловдив-град	51	18	35	3,4,7,8,9,13,14...
	Асеновград	33	12	36	3,4,5,6,7,12,17...
	Брезово	13	6	46	4,5,6,7,11....
	Калояново	17	7	41	4,7,8,9...
	Карлово	33	13	39	3,4,6,8,9,16...
	Кричим	13	2	15	1 и 10
	Куклен	13	4	31	6,7,8,9
	Лъжи	11	1	9	4
	Марица	29	11	38	2,3,4,6,8,11
	Перущица	13	2	15	4 и 7
	Първомай	21	9	43	3,4,6,8,10....
	Раковски	21	6	29	3,4,13,14
	Родопи	29	14	48	4,6,7,8,9,11,13...
	Садово	17	6	35	4,7,8,9
	Стамболийски	21	5	24	1,9,10,14...
Съединение	17	10	59	3,4,6,7,8,9,10...	
Сопот	17	9	53	5,6,7,9,11....	
Хисар	17	8	47	2,3,4,5,6,7...	
РАЗГРАД	Разград	33	17	52	1,3,5,8,11,13...
	Завет	17	1	6	3
	Ислерих	29	12	41	3,4,5,8,11..
	Кубрат	21	5	24	1,3,7,8...
	Лозница	17	0	-	-
	Самуил	17	0	-	-
Цар Калоян	13	5	38	5,6,7,8	
РУСЕ	Русе	51	10	20	5,9,11,13,15....
	Борово	13	3	23	6,7,8
	Бяла	17	4	24	3,7,9,11
	Ветово	17	4	24	2,7,8,9
	Две могили	17	6	35	2,5,6,7,9
	Иваново	13	5	38	1,4,7,9
	Сливо поле	17	7	41	3,5,7,10
	Щеново	13	3	25	4,5,11
СИЛИСТРА	Силистра	33	17	23	3,7,8,10,13...
	Алфатар	11	8	73	1,2,3,4,5,6...
	Главиница	17	6	35	1,2,4,5,7...
	Дулово	29	8	28	1,3,4,10....
	Кайнарджа	13	5	38	1,2,5,6
	Ситово	13	6	46	4,6,8,10
Тутракан	17	6	35	1,2,4,5...	
СЛИВЕН	Сливен	41	14	34	4,5,7,9,24...
	Котел	21	7	33	2,6,8,10....
	Нова Загора	29	6	21	1,2,17...
	Твърдица	17	8	47	1,6,8,9...
СМОЛЯН	Смолян	29	8	28	4,6,7,10,19...
	Баните	11	1	9	1
	Борино	11	3	27	2,3,4
	Девин	17	8	47	2,7,10,11
	Доспат	13	1	8	3
	Златоград	17	3	18	2,8,10
	Мадан	17	8	47	1,3,5,7,8...
	Неделино	13	3	23	2,4,5
	Рудозем	17	2	12	4,6
Чепеларе	13	6	46	2,3,6,8	
СОФИЯ-ГРАД	София град	61	21	34	2,10,12,18,19.....

ОБЛАСТ	ОБЩИНА	ОБЩ БРОЙ КАНДИДАТИ	БРОЙ ЖЕНИ КАНДИДАТИ	Съотношение жени/мъже в %	МЯСТО В ЛИСТАТА
СОФИЯ-ОБЛАСТ	Антон	11	5	45	2,3,5,8
	Божурище	13	6	46	1,2,3,4...
	Ботевград	29	13	45	1,3,6,9...
	Годеч	13	5	38	1,3,7,9...
	Горна малина	13	6	46	2,5,8,9...
	Долна баня	11	1	9	3
	Драгоман	11	7	64	1,2,5,6
	Елин Пелин	21	4	19	7,10,15...
	Етрополе	17	5	29	2,3,5,10
	Златица	13	5	38	1,2,7,12....
	Ихтиман	17	5	29	1,4,8,10...
	Копревци	11	3	27	1,2,5,
	Костенец	17	3	11821	4,6,9
	Костинброд	17	6	35	2,5,7....
	Мирково	11	4	36	3,4,8
	Пирдоп	13	5	38	3,4,5,6
	Правец	13	6	46	2,3,4....
	Самоков	29	12	41	2,3,8,9...
	Своге	21	5	24	4,8,10,11...
	Сливница	13	5	38	3,7,8,11...
	Чавдар	11	4	36	2,3,5
Челопеч	11	6	55	1,3,4...	
СТ.ЗАГОРА	Ст.Загора	51	9	18	2,4,7,11,14...
	Бр.Даскалови	13	8	62	1,3,6,8,
	Гурково	13	7	54	1,2,3,7...
	Гълъбово	17	3	18	2,4,5
	Казанлък	37	19	51	2,3,7,8,9,10...
	Мъглиж	17	3	18	1,2,5
	Николаево	13	6	46	4,7,8,9
	Опан	11	6	55	1,2,3,6...
	Павел баня	17	8	47	3,4,6,9...
	Раднево	21	6	29	1,2,8,13...
Чирпан	21	8	38	1,3,13...	
ТЪРГОВИЩЕ	Търговище	33	10	30	3,7,13,17
	Антоново	13	6	46	1,4,8
	Омуртаг	29	4	14	4,6,8
	Опака	13	3	23	1,4,5
	Попово	29	3	10	6,10,11
ХАСКОВО	Хасково	41	9	22	3,4,5,11
	Димитровград	33	7	21	4,6,8,11
	Ивайловград	13	5	38	5,7,11
	Любимец	17	8	47	3,4,6,7
	Маджарово	11	2	18	2,4
	Минерални бани	13	0		
	Свиленград	21	7	33	3,4,5,10
	Симеоновоград	13	9	69	2,4,5,6
	Стамболово	17	2	12	2,9
	Тополовград	17	7	41	2,5,7
Харманли	29	11	38	3,5,7,8	
ШУМЕН	Шумен	41	13	32	4,6,8,12
	Велики Преслав	17	5	29	4,6,8
	Венец	17	0		
	Върбица	17	3	18	4,5,6
	Хитрино	17	1	6	4
	Каолиново	21	1	5	6
	Каспичан	13	5	38	4,5,7
	Н.Козлево	13	2	15	4,9
	Нови пазар	21	7	33	5,6,8
	Смядово	13	6	46	5,7,9
ЯМБОЛ	Ямбол	37	14	38	2,3,7,9
	Болярово	11	5	45	6,7,8
	Елхово	17	7	41	1,2,12
	Стралджа	17	9	53	4,5,8
	Тунджа	21	8	38	2,8,11
Общо за страната		5193	1691	32	

ПОСЕЩЕНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПЕС–ЖЕНИ ЗИТА ГУРМАЙ В БЪЛГАРИЯ (ВАРНА, ВЪЛЧИ ДОЛ, ДОБРИЧ И КАВАРНА) – 16-18 ОКТОМВРИ 2015 Г.

Мирослава Гатева

В периода 16-18 октомври 2015 г. председателят на ПЕС–Жени Зита Гурмай посети България, за да се включи в предизборната кампания на БСП за Местни избори` 2015. Посещението ѝ предвиждаше визита в различни по големина населени места – общини, в които БСП издига за кандидат-кмет жена – Варна (Анелия Клисарова, независим кандидат, подкрепен от БСП), Вълчи Дол (Йорданка Колева), Добрич (Мая Димитрова) и Каварна (Нина Ставрева).

Зита Гурмай подкрепи Анелия Клисарова за кмет на град Варна – 16 октомври 2015 г.

През първия ден от своята визита председателят на ПЕС–Жени се среща с членове-жени на Сдружението „Търсете жената“, което събира близо 1000 подписа за издигането на кандидатурата на Анелия Клисарова за кмет на Варна. Тя е единственият кандидат-кмет от 10 кандидатури, подкрепен с гражданска подписка. Началото на срещата стартира с представяне на всяка една от активните жени в Сдружението, които са доказани професионалисти, всяка в своята сфера на обществена дейност, успешно съчетаващи личния живот с успешна кариера. В рамките на разговора беше изтъкнато, че издигането на жена-кандидат за кмет мотивира да гласуват част от избирателите, именно поради факта, че за пръв път морският град би могъл да има за кмет жена. Зита Гурмай сподели няколко добри практики и идеи, които биха могли да бъдат от полза в рамките на кампанията, като например персонално писмо – послание в бутила или обаждане до гласоподавател, кампания от врата на врата и др. Засегната беше темата за активизиране на младите хора да упражнят правото си на глас и какви са

Зита Гурмай, Анелия Клисарова и Борислав Гуцанов на среща с активна на БСП във Варна.

днешните предизвикателства пред тях – младежка безработица, липса на връзка между образование и пазар на труда, платено здравеопазване, субсидиране на частни училища с държавни пари и др. – въпроси и проблеми, на които проф. Анелия Клисарова, както подчерта Зита Гурмай, обръща внимание в своята платформа, в това число – работеща икономика, данъчна политика, която да стимулира бизнеса и гражданската инициатива, администрация, работеща в полза на гражданите, граждански контрол на общинското управление, възможност за провеждане на местен референдум по важни въпроси за града, развитие на туризма, социална местна власт и др. В рамките на разговора бяха очертани и проблемите в една изборна кампания – очакване за ниска избирателна активност и отказ от гласуване, контролиран вот и др.

Във Варна Зита Гурмай се срещна и с представители на партийния актив, начело с водача на листата за общински съветници Борислав Гуцанов, в рамките на която среща тя заяви:

Зита Гурмай и Анелия Клисарова сред участнички в предизборната кампания през 2015 г.

„След срещите, които имах днес във Варна, видях, че много хора разбират, че е дошъл моментът за кмет жена. Тя е подкрепена и от гражданска подписка, което означава, че чува гласа на обществото. Запознах се с Анелия, когато беше министър на образованието и науката. Там тя успя да види проблемите със сърцето си и спечели доверието на хората. Видях програмата ѝ сега и много се радвам, че иска да промени икономиката в града. Искам да кажете на хората, че нашият кандидат за кмет е по-добрият и нека се сбъдне мечтата на Варна за историческа промяна“, коментира Гурмай. Настроение сред аудиторията тя създаде като заяви, че когато се образова един мъж, се образова един човек, а когато се образова една жена, се образова цяло общество. Тя заяви, че жените са тези, които носят по-голям товар в живота, но и те са тези, на които може да се разчита работата да бъде свършена и идеите да бъдат реализирани. Затова хората трябва да гласуват за Анелия, заключи Зита Гурмай.

Зита Гурмай подкрепи Йорданка Колева за кмет на община Вълчи Дол.

От своя страна проф. Клисарова заяви, че за нея е изключително важна подкрепата на Зита Гурмай. Нейната позиция в Партията на европейските социалисти доказва, че жените могат да бъдат добри организатори и лидери. След като има толкова жени на различни постове, защо една жена да не стане и кмет на Варна, подчерта проф. Клисарова. Тя представи накратко приоритетите в програмата си – работни места, подкрепа за туристическия и морския бизнес, връзка бизнес-наука-иновации, социална програма, добро здравеопазване.

На 16-ти октомври Йорданка Колева, кандидат за кмет на Вълчи Дол, приветства председателя на Жените на ПЕС на кафе–среща с жени-социалистки от Вълчи Дол. В подкрепа на Й. Колева, Зита Гурмай подчерта, че тя като кандидат има опит и в законодателната власт на национално ниво в качеството си на бивш народен представител и на местно ниво като общински съветник, за да бъде полезна със своята експертиза за местните жители. Зита Гурмай изведе част от акцентите в предизборната платформа на Йорданка Колева, като отвори някои – ремонтиране на сградния фонд на училища и детски градини в общината, достъпно здравно обслужване за местното население, подпомагане на местни самодейни творчески състави, които да поддържат местните традиции и култура. Зита Гурмай подари за местната библиотека различни издания, посветени на темата за равнопоставеността на половете в исторически и настоящ план.

Във втория ден от своето посещение Зита Гурмай посети Добрич и Каварна, където кандидати за кмет на БСП бяха съответно Мая Димитрова и Нина Ставрева. В началото на своята визита в Добрич председателят на Жените на ПЕС беше запозната на кратка среща с кандидата за кмет и кандидатите за общински съветници от листата на БСП с основните проблеми, които произтичат за града от управлението на настоящия кмет от ГЕРБ. На срещата с членове на БСП и

Йорданка Колева изразява благодарност на Зита Гурмай за подкрепата в предизборната кампания.

граждани З. Гурмай изрази подкрепа за Мая Димитрова, която притежава качествата и откритостта да застане с лице към проблемите на гражданите на Добрич и да приложи левите стандарти в местното управление. Зита Гурмай, която предварително беше запозната с 14-те приоритета в платформата на кандидата за кмет на БСП, изведе на преден план икономическото развитие за града, справедлива местна данъчна политика, участие на гражданите в процесите на вземане на решения, достъпно образование и здравеопазване, грижа за младите, възрастните хора, както и за тези със специфични нужди, подкрепа за спорта. „Много е важно да заявим солидарност. Аз обичам вашата страна. Тук съм, за да видя това, което се случва в нея, защото решенията се вземат в столиците, но хората, чиито живот искаме да променим с европейски проекти, живеят по страната”, коментира Гурмай. „Много съм щастлива, че съм тук, за да ви подкрепя и да поговорим за това как да променим вашия град. Това, което видях, бе много шокиращо, толкова много хора са напуснали страната и самия ви град. Трябва да се работи така, че тази порочна практика да бъде прекратена и да се създават добри условия за живот тук. Най-важното, което трябва да направим, е да върнем надеждата на хората, да им предложим работа, за да останат тук,

Мая Димитрова и Зита Гурмай сред активисти на БСП по време на предизборната кампания.

да работим най-вече върху идеята как да разкриваме заетост, особено за младите хора.“

Изключително впечатление в рамките на срещата направи едно младо момиче на име Милена, което по рождение е сляпо. Тя трогна участниците в срещата с откритостта и силата на духа, с които говори за своя проблем и ежедневните трудности, които среща. Момичето се занимава с изработване на гривни и гerdани от мъниста, които прави с помощта на своите зъби. Ръчно изработена от Милена гривна в червено беше подарена на Зита Гурмай, за да й напомня за хубавите хора и общата им среща в Добрич.

Визитата на Зита Гурмай завърши с топло посрещане и прекрасна среща в Каварна с кандидата за кмет Нина Ставрева и с жени-социалисти от Каварна и Шабла. Зита Гурмай беше посрещната по стар български обичай с пита и шарена сол, поднесена от девойка с традиционна българска носия. Домакините от Обединението на жените-социалистки в Шабла и Ка-

Подкрепа от Зита Гурмай и ПЕС–Жени за Нина Ставрева – кандидат за кмет на Каварна.

варна представиха накратко своята дейност и сътрудничество с жените-социалистки от Румъния в сферата на творческата и културна дейност – провеждане на съвместни фестивали, изложби и различни като формат културни мероприятия. Зита Гурмай подкрепи Нина Ставрева с думите, че тя е правилният кандидат, пример за жена, която успешно съчетава грижата за семейството с грижата за обществените дела; че тя има правилната визия за икономическия напредък на община Каварна и за социалното благополучие на нейните граждани, като гарантира открито управление и отношение към хората. Като домакин Нина Ставрева беше подготвила певческо изпълнение на живо на три самодейни състава. Гостенката получи редица подаръци, свързани с български и местни традиции.

Среща в Каварна със Зита Гурмай.

Нина Ставрева и Зита Гурмай призовават да се гласува с номер 7 за кандидатката за кмет на БСП в Местни избори` 2015 г.

ЖЕНИТЕ ПО СВЕТА

ГЛОБАЛНИ ПРАВА НА ЖЕНИТЕ: ГОЛЯМАТА ЗАСЕЧКА*

През 1995 г. на Четвъртата световна конференция на жените 189 правителства подписаха документа и с това представиха феминисткия възглед за историята. Днес много малко е останало от тогавашното настроение за пробив. Това констатира социоложката **Криста Вихтерих**.

Световната конференция на жените в Пекин преди 20 години маркира пробив в политиката на ООН. С големи надежди женските организации приветстваха приетия тогава документ.

Бедността беше изведена на преден план в списъка от теми; насилието и накарняването на човешките права беше водеща тема; за първи път бяха споменати сексуалните и репродуктивните права; икономическата равнопоставеност, както и политическото участие символно бяха изведени напред. Стратегическите опорни точки бяха сътрудничеството между гражданското общество и държавата, овластяването на жените и джендър мейнстриминг. Всичко това беше поставено в рамката на правата на жените, съответно на човешките права, за да се подсили нормативният характер на този режим на глобален гавърнанс. С това Програмата за действие от Пекин не беше нито задължителна, нито правно обвързваща, но тя сигнализира все пак за наличие на политическа воля.

Двадесет години по-късно балансът е много нееднозначен – успехите, противостоянията и крачките назад са много близо едни до други. Най-големият прогрес за жените е в сферата на образованието. И въпреки това добрите резултати при завършване на образованието не се превръщат в добри възможности за реализация и за доходи. В областта на заетостта се забелязва най-големият прогрес за равнопоставеността преди всичко в десетилетието непосредствено преди и след

* Статията е публикувана в: *Blätter für Deutsche und Internationale Politik. Bonn, 2015.*

Пекинската конференция. През 1990 г. в света са заети 57% от жените, а през 2012 г. – едва 55%. На професионалното израстване на жените се противодейства чрез т.нар. „лепнещ под“, чрез неформални изисквания към професиите без шансове за издигане на жени, а също така и чрез „стъкления таван“. Освен това съществуват и пропасти в заплащането на различните полове, както и пропасти в заплащането на мигрантите и местното население.

В световен мащаб освен това спадна и смъртността на майките и бременността при тийнейджърките, но и тук съществуват противоположни тенденции. В Танзания например тези показатели днес се покачват.

В парламентите делът на жените от 1995 г. се е удвоил и сега е 22%. Този показател обаче е далече под набелязаните като цел 50%, които трябва да бъдат достигнати през 2030 г. При това развитието в глобален план върви доста неравномерно. В най-ново време най-големият прогрес отбеляза Боливия. Там 46% от депутатите са жени. В няколко други страни обаче делът на жените отново е паднал. А досегашните твърдения, че жените са по-миролюбиви, по-малко ориентирани към властта и по-малко корумпирани се сблъскват междуременно само с една уморена усмивка.

„При равнопоставеността на половете става дума на първо място за въпрос на власт“

Въпреки многото прекъсвания и противоречия историята на дневния ред от Пекин се налага като нагледно пособие по проблема за превръщането на човешките права в глобален гавърнанс. Въпреки многото обещания този процес не премина нито автоматично, нито праволинейно. Много повече той беше едно редуване на прогрес и блокаж, на връщане назад и тъпчене на място. Той бе различен и често пъти противоречив според страната и културата. Затова официалната равностетка, повтаряна от години, е, че реализацията на Програмата за действие е бавна и извънредно неравномерна. Наричат я не-

завършена работа, като че ли става дума за въпрос на време, докато се постигнат целите на дневния ред.

Противно на това е оплакването на гражданските организации, че те се сблъскват както никога досега с връщане назад и с ограничаващи демократически правила на играта. И наистина контекстът, в който се развива борбата за права на жените, се е променил. Засилил се е натискът чрез неолиберална политика, увеличила се е икономизацията на всички жизнени сфери, неоконсервативните и фундаменталистко религиозните сили са придобили влияние и освен това Обединените нации и мултилатерализмът са в дълбока криза.

Не се очертава поврат. Жените са по-представени в публичната сфера, в сферата на наемния труд и в политическия дневен ред. Същевременно обаче липсват политическа воля, както и пари – и преди всичко за женските организации. А точно те се сблъскват с горчивия опит за „ограничените пространства и за намаляващите финанси”. С това става ясно, че при равнопоставеността на половете на първо място става дума за въпрос на власт, а не за въпрос на време.

Предвид на всичко това се поставя въпросът дали концепцията от Пекин се е оказала непригодна – а заедно с нея и идеите, че нормите, поставени от ООН като глобален гавърнанс режим, могат да бъдат претворени в национална политика.

В процеса на реализация навсякъде изплуваха значителни проблеми на превода. Правилната реторика не винаги имаше валидност в реалността, законите в полза на жените не се претворяваха в прости мероприятия, а универсално приетите човешки права не можеха да бъдат приложени при различните култури. С това отново пролича, че е много по-лесно да се променят законите, отколкото общественото съзнание. И действително, в много страни бяха приети закони срещу насилието на жени, но все още няма концепции за това как сексуалното насилие може да бъде намалено. В условията на авторитаризъм, милитаризъм и фундаментализъм то отново нараства.

И тук проличават предимствата и недостатъците на концепцията за правата на човека. Тя помогна жените да се утвърдят

като правни субекти с легитимни претенции отвъд стереотипа на жертвата. Но жените от глобалния Юг критикуваха индивидуалистката перспектива на западното приложение на човешките права и политическото инструментализиране на правата на жените. Пример за това е американското военно присъствие в Афганистан, което беше легитимирано с посочването на нарушаването на правата на жените от талибаните.

Същевременно парадигмата за човешките права може да се използва като критичен инструмент, например по отношение на политиката, която подценява човешките права. Или срещу политиката на Световната банка по отношение на половете, която третира участието на жените на пазара на труда не като човешко право, а като нещо, което служи на повишаването на растежа и на ефективността. Също така насилието спрямо жените не се интерпретира като нарушаване на човешките права, а като загуба на работно време и на разходи за здравеопазване.

Същевременно ясно се очертават и границите на претенцията за равнопоставеност. Като нормативен целеви хоризонт не се оспорва правото за равенство на шансовете, за равно заплащане на наемния труд, за правото на участие при вземането на решения и за водещи позиции на жените. Принципът на равнопоставеност се третира обаче като най-обща тенденция при упражняването на заетост особено в страните на глобалния Юг.

При казуса жени на ръководни позиции остава въпросът за жените на висшите етажи на управлението на концерните и банките. В последна сметка там имат успех жените, които се приспособяват към правилата на играта. Това показва, че битките за справедливост от гледна точка на перспективата на равнопоставеността на половете трябва да се свържат с борбите за друга икономическа и политическа система. В противен случай те засилват статуквото, вместо да го променят.

Отношението между гражданското общество и държавите е от решаващо значение за политиката по отношение на равнопоставеността на половете. В Пекин женските движения

представляваха движещата сила за формиране на дневния ред. Те заложиха на сътрудничеството с държавата, докато ООН и правителствата обещаваха само участие. Феминистките, особено тези от глобалния Юг, се противопоставиха на либералната претенция за равнопоставеност с идеята да се променят из основи отношенията между половете, обществото и глобалната власт. „Не искаме нито едно парче от отровния сладкиш“ – това бе мотото. Но в баланса Пекин+10 през 2005 г. борбата за участие беше изведена до такава степен на преден план, че трябваше да бъде констатирано „Ние вече не сме агенти на промяната“. Лозунгът от Пекин, че многообразието представлява силата на феминистките позиции, вече имаше слабо действие. Женските движения днес са в повечето случаи фрагментирани, а техните организации са професионализирани и специализирани.

„От тогавашната феминистка политика на възмущението сега е останало много малко“

От тогавашната политика на възмущението сега е останало много малко. На нейно място жените от различните региони, с различен произход, цвят на кожата и религия развива собствени политики на идентификация. На Север и на Юг станаха водещи засилващите се фундаменталистки и реакционни групировки по отношение на семейството, майчинството и консервативните ценности спрямо сексуалните и репродуктивните права.

Едно нещо обаче остана непроменено. Това е разбирането, че отношението между държавата и гражданското общество остава игра за власт. В баланса Пекин+20 ООН издаде едно изключително слабо възвание, в чието разработване участваха само правителствата, а не и неправителствените организации. Последните с изненада установиха, че сексуалните и репродуктивните права 20 години след Пекин остават неназовани и отново бяха заматени под килима. На основа на горчивия опит

на сътрудничество между неправителствените организации и правителствата индийската феминистка Калиани Менон Сен казва, че неправителствените организации отново трябва да се ангажират с базата и там да търсят съюзници.

Други активистки, заедно с ООН-Жени, се мъчат да вкарат в Целите на хилядолетието темите на дневния ред от Пекин. С техните 17 цели и 169 индикатора те залагат на по-нататъшната специализация на неправителствените организации. За това предупреждава Равида Бакш, изследователка в канадския Изследователски център за международно развитие (която публикува наръчник „Транснационални феминистки движение“). Тя казва, че е възможно да се загубиш в многообразието от индикатори и от отделни теми – „Ние загубихме погледа върху голямата общност“. И така, въобще не беше случайно, че при тазгодишното заседание на женската правна комисия в Ню Йорк не играят никаква роля теми като бедност, господстващия неолиберализъм и макроикономически проблеми.

От тази гледна точка, на равнище гражданско общество, отново и отново се набляга върху необходимостта да се мисли комплексно – стратегически и тематично, да се установяват съдържателните и географските взаимовръзки и да се търсят съюзи.

Противоречивата история на правата на жените и на правното положение на жените продължава. В края на септември в ООН се състоя паралелно заседание по равнопоставеността на половете. Но точно в този момент китайското правителство обяви, че настоява то да се проведе заедно с ООН-Жени, като същевременно там бяха арестувани няколко млади феминистки активистки. При това положение никой не си прави илюзии, че борбата за права на жените ще получи нови импулси.

И отново възниква решаващият въпрос – откъде ще дойдат необходимите пари? Конференцията на ООН за финансиране на развитието през юли в Адис Абеба се позовава в своя заключителен документ – политически коректно – върху равнопоставеността на половете. Но правителствата въпреки това не искат да заделят средства. Те или прехвърлят отговорност-

та върху частния сектор, или пък залагат върху приватизацията на още един сектор на публичната политика. Кока-Кола и сега финансира ООН–Жени.

Двадесет години след конференцията в Пекин новият политически контекст и променените властови отношения предопределят една масивна засечка и налагат нова ориентация по проблема за равнопоставеността. За жените от правната комисия на ООН и за редица активистки дневният ред от Пекин е оставен на самотек и неговата реализация се превръща в история с продължение. Когато правата на жените на локално и на национално равнище стават топка, която се прехвърля между политиката и религията, или между неолибералните и неоконсервативните сили, то тогава борбата за равнопоставеност на жените се определя от контекста или съотношението на силите на място.

Точно за младото поколение феминистки Програмата за действие от Пекин не е меродавна. Парадигмата за човешките права и за правата на жените трябва да продължи да се третира като критичен спрямо управлението инструментариум там, където правата на жените се нарушават или с тях се злоупотребява за други цели.

*Превод от немски език:
Лиляна Канева*

НИНА СТАВРЕВА – НОВИЯТ КМЕТ НА ОБЩИНА КАВАРНА

Да върнем доверието на хората!

Нина Георгиева Ставрева е родена в гр. Варна. Завършила е Икономическия университет в морския град. Магистър е по аграрна икономика и педагогика. Лицензиран оценител на земеделски земи и недвижими имоти. От 1997 г. работи в Професионалната земеделска гимназия „К. Тимирязев” в гр. Каварна като учител по икономически дисциплини. Членува в БСП от 2007 г., като от 2009 г. до 2011 г. е председател на Младежкото обединение (МО) на социалистите в община Каварна. Член на Националния съвет на МО през същия период. Член е на Изпълнителното бюро на Общинския съвет на БСП–Каварна. От 2013 г. е председател на Обединението на жените-социалистки в гр. Каварна. Нина Ставрева е била общински съветник в мандат 2011–2015 г., заемала е поста на председател на Постоянната комисия „Духовни дейности – образование, култура и проблеми на младежта”. Омъжена, с две деца

С какви послания спечелихте изборите?

Обикновено в предизборните кампании кандидатите обещават различни неща, а посланията им са красиви. С цялостното си поведение досега се опитвам да опровергая правилото, че всичко обещано се забравя. Това, което липсваше на Каварна до момента, беше откритото управление и контактът с хората и

аз не само го обещах, а сега съм го превърнала в принцип при управлението на общината. За мен е важно да върна оптимизма в очите на хората, защото те са все повече обезверени и с все по-голямо недоверие към местната власт. Важно е да върнем доверието на хората към политиката и управлението, защото Каварна е нашият дом и ние трябва да се чувстваме добре в него.

Помагаха ли ви жените и бихте ли разчитали на жени в екипа?

Жените в моя екип винаги са били със свежи идеи. Винаги, дори и в трудни и напрегнати моменти, са създавали подходяща обстановка на диалогичност и конструктивност. Важно е да отбележим, че и в момента повечето от общинските съветници от групата на БСП са жени (четири от седем). Те са уважавани лидери не само в редиците на БСП, но и в града. Те са успели в кариерата и в живота си и не скъпят усилията си, за да работят в полза на развитието на Каварна.

Кои са най-важните приоритети в работата Ви като кмет на Община Каварна?

От бюджета, който сме предложили на общинския съвет, може да се убедите, че поставените цели за първата година са със социална ориентация. Вече реализирах една от идеите

Нина Ставрева и жените от нейния екип – Каварна, 2015 г.

си, която е насочена към младите семейства в града. От първи март детските градини са със символична такса от 2 лева на месец. Тази година ще работим и за подобряване на инфраструктурата в малките населени места от общината. Заради различни обстоятелства става така, че за малките населени места все не достигат средства. Там също живеят хора и аз ще съсредоточа сериозни усилия, за да подобрим условията на живот. В процес на подготовка сме на няколко проекта по европейски програми, които също са с инфраструктурна насоченост. Сериозно сме се заели със задачата да привлечем инвестиционни проекти в нашия град. Имаме заявени намерения от няколко фирми, които са проявили интерес. Една от най-важните ни задачи ще бъде да върнем Каварна в списъка с туристически дестинации за лятото. Затова ще е необходимо да започнем с реиновиране на плажа. Преди началото на активния сезон ще извършим поредица от ремонтни дейности, които ще са за сметка на бюджета на общината. И тази година Каварна ще бъде център на много фестивали през лятото, които се надяваме да привлекат и много гости към нашия град. Традиционно най-важното събитие, което ще събере вниманието, ще бъде „Каварна Рок фест“. За почитателите на риболова и кулинарията ще бъде друг традиционен вече фестивал. Имаме специална изненада за каварненци. За първи път ще организираме възстановка на въстанието в Каварна от 1878 година.

Какво мислите за принципите на равнопоставеност на половете и за ролята на жените в обществения живот?

Многобройни социологически изследвания показват, че в България все още съществува дисбаланс по отношение на заплащането на труда на жените и мъжете. Не рядко става така, че на жените се плаща по-малко за извършен един и същи труд. Тенденциите са на изравняване на тези разлики в полза на жените. Правата на жените в тази посока трябва да се отстояват, но също трябва да не забравяме, че сме по-дели-

катният пол. По-често да обръщаме внимание на семействата си и на себе си. Забързаното ежедневие не винаги ни дава възможност да поддържаме този баланс, но стремежът ни към него е важен както за духовната ни стабилност, така и за възпитанието на децата ни.

Досегашният кмет Цонко Цонев връчва кметското огърлие на Нина Ставрева – Каварна, 2015 г.

Нина Ставрева след полагането на клетва като кмет на Каварна, 2015 г.

ИЗ ЖИВОТА НА МЕСТНИТЕ СТРУКТУРИ

ПРЕДСТАВИТЕЛКИ НА ТУРСКИ НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ СЕ ЗАПОЗНАХА С ОПИТА НА ОБЕДИНЕНИЕТО НА ЖЕНИТЕ-СОЦИАЛИСТКИ В БСП

Антония Петрова

Председателят на БСП М. Миков се снима с гостенките от Турция на входа на централата на БСП - София

На 11 септември, само броени дни преди официалното откриване на кампанията за Местни избори` 2015 г. на коалиция „БСП Лява България“, Обединението на жените-социалистки прие в сградата на Националния съвет на Българската социалистическа партия гости от нашата югоизточна съседка. Четирнадесетте дами са членове на Женската асоциация за изследвания и комуникации, наречена „Летяща метла“, както и на Европейския изследователски център към университета в Анкара. Те работят активно с българската фондация Център за изследвания и политики за жените, представлявана в

рамките на приема от нейния изпълнителен директор – г-жа Татяна Кметова, с която нашето Обединение си сътрудничи от години в изпълнението на проекти по темата за равнопоставеността на половете в България.

Модератори на форума бяха народният представител от „БСП Лява България” и член на ръководството на Обединението – Дора Янкова, и Любка Игнатова, също член на Оперативното бюро и секретар на ОЖС, както и заместник-председател на Общопартийната Контролна комисия. В разговора участваха Иванка Петкова, член на бюро на ОЖС, други представителки на Обединението, както и Вероника Делибалтова, председател на Младежкото Обединение в БСП и член на Изпълнителното бюро (ИБ), а също така Гергана Алексова и Анна Славова, общински съветници в Столичния Общински съвет (СОС) в мандата от 2011 г. до 2015 г. Славова е член и на Националния съвет (НС) на Обединението. Сред присъстващите бяха още Цецка Кочкова, кмет на с. Долни Богров (2011-2015 г.), Янка Сачкова, която е експерт в администрацията на Столична община, журналистът от вестник „Дума” Юлия Кулинска и Мадлен Иванова, която работи като експерт в направление „Парламентарна дейност” към НС на БСП.

Дора Янкова и Любка Игнатова при откриването на двустранната среща.

Повод за инициативата стана проектът „Внимание! Наблюдение в сянка!”, който турските жени са започнали да изпълняват през 2014 г., съвместно с българската фондация, ръководена от Татяна Кметова. В него са били включени представители на алтернативни общински съвети, на така наречените „Съвети в сянка”, в които участват жени, работещи в помощ на общинския съвет в турските общини Анкара и Ялова. Последната се намира в Северозападна Турция, в близост до източния бряг на Мраморно море, и е побратимена с българския общински център Смолян посредством договор за сътрудничество, подписан през 2010 г. от тогавашните кметове на двете общини – г-н Дженгиз Делере, който има български корени от Родопите, и от г-жа Дора Янкова, дългогодишен кмет на Смолян.

Дамите от нашата югоизточна съседка пожелаха да се запознаят с положителните примери за активно участие на представителките на нежния пол от България в общественно-политическия живот на страната. Преди нашата среща те бяха посетили сградата на Столична община и бяха провели разговори с общински съветници и заместник-кметове.

В началото на приятелския разговор Дора Янкова поздрави гостите от името на Катя Николова, председател на НС на ОЖС и секретар на ИБ на НС на БСП, като подчерта, че нейното отсъствие се дължи на неотложни предизборни ангажименти, тъй като тя ръководи отдел „Избори”. След това Любка Игнатова представи поименно присъстващите от страна на домакините и впоследствие даде думата на Дора Янкова, която разказа за създаването, целите и задачите на ОЖС. Тя припомни, че нашата партия, като наследник на Българската социалдемократическа партия (БСДП), е създадена през далечната 1891 г.

Янкова обърна внимание върху факта, че при учредяването си ОЖС е била първата хоризонтална структура в партията и изтъкна, че Обединението е създадено преди десет години, на 23 април 2005 г., а днес то има 220 клуба в цялата страна и над 5000 членове. Тя подчерта, че то консолидира енергията

на жените в разнородни инициативи, в работа с неправителствения сектор, както и в изграждането на капацитет от дами за участие в местната власт. Янкова изброи някои от кампаниите, по които сме работили през годините след създаването си, като например „Жените и финансовата криза“, „Жените в политиката“, „Дискриминацията на пазара на труда“, „Жените срещу домашното насилие“, „Пътна карта на равнопоставеността“, „Концепция за майчинството“. Тя подчерта, че в основата на дейността на ОЖС е политическото обучение, а Любка Игнатова изтъкна, че ние сме единствената партия в България, която има самостоятелно издание на женската организация. Тя представи Информационния бюлетин „За паритет и солидарност“, припомни, че той излиза от началото на 2007 г. и подари книжки на гостите, като подчерта, че издаването му е изключително добра практика.

Янкова запозна гостите с работата на жените-народни представители от БСП, обясни, че в момента нашата партия е в опозиция и че се е обявила против наложените изменения в пенсионната реформа, че нашите народни представители не са били съгласни с увеличаването на възрастта за пенсиониране на жените, но за съжаление, тъй като десницата упра-

Жени от България и Турция обменят идеи и опит в централата на НС на БСП – 11 септември 2015 г., София.

влява страната ни, в бъдеще тя ще бъде изравнена с тази на мъжете, на 65 години. Дора Янкова се похвали, че новоизбраният тази година национален омбудсман, г-жа Мая Манолова, е бивш парламентарист в няколко последователни мандата от квотата на социалистическата партия.

От своя страна гостите също се представиха и имаха възможност да задават въпроси. Те обърнаха внимание върху факта, че в момента в общинския съвет на община Ялова жените от различни партии са общо шест, което постижение беше определено като огромен напредък за страна като Турция. Юзлем Башдоган от „Женската асоциация за изследвания и комуникации“ зададе въпрос за начина, по който се финансират политическите партии и предизборните кампании на партиите у нас, на който Дора Янкова отговори изчерпателно, цитирайки Закона за политическите партии.

Общинският съветник Гергана Алексова сподели опита на социалистките в СОС при отстояване правата на жените и разказа за някои от формите на финансиране на политическите кампании. Тя сподели за взетото решение на заседание на НС на БСП, непосредствено преди стартирането на предизборната кампания за Местни избори 2015 г., за даряването на едно месечно възнаграждение от страна на общинските съветници, народните представители и евродепутатите в полза на предизборната кампания за местните избори. Алексова разказа за инициативата на Анна Славова като общински съветник, която е вносител на предложение за създаването на фонд в Столична община за финансиране на двойки с репродуктивни проблеми, което на този етап не е било прието, поради факта, че БСП е опозиционна партия.

Вероника Делибалтова разясни кампанията на младите социалисти „Кмете, чуй ме!“, заимствана от германските социалдемократи, която съпътства предизборните срещи на кандидатите на БСП за участие в местната власт. Тя сподели, че в горещата фаза кампанията ще бъде преименувана на „Здравей, съседе!“ и ще бъде изпълнявана от хоризонталните

структури в партията.

На въпрос от страна на гостите относно начина, по който ние провеждаме кампанията за Местни избори 2015 г. отговориха Цецка Кочкова и Янка Сачкова. Те разказаха за добрите практики в техните райони, като например за провеждането на кампанията „От врата на врата“.

Турските жени останаха впечатлени, че в Устава на БСП е залегнала задължителната квота за представителство от минимум 40% на двата пола в органите на управление (чл. 17, т.2). Те поздравиха домакините с успеха на жените в БСП и проявиха интерес към избирателната ни система и към платформите на социалистите за местния вот.

Участничките в двустранната среща се обединиха около идеята сътрудничеството им да продължи и в бъдеще. Дора Янкова пожела успех на проекта на дамите от Турция и изтъкна, че всички ние си даваме сметка, че в съвременните общества ролята на жената в обществения живот е изключително важна. „И тъй като ние живеем много близко – продължи тя – фактически живеем заедно на Балканите, бихме могли да работим заедно и да си бъдем взаимно полезни, защото всички ние имаме една изключително важна роля, която се състои в това те да бъдат миролюбиви, особено на фона на бежанската криза. Безспорно жената като добра стопанка на дома, взема по-добрите решения, уважавайки, естествено, и мъжката суета“, завърши тя.

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОЖС В ГР. ЯМБОЛ

Пенка Чизмарова

Ямболският клуб на Обединението на жените-социалистки проведе събрание, на което отчете своята 10-та годишнина и начерта основните направления за своята дейност. Областният координатор Пенка Илиева подчерта, че все още равнището на заетост на жените е по-ниско от това на мъжете, както и че има разлика в заплащането, което получават жените и мъжете. И макар да сме в 21-ви век все още има редица проблеми, в които равнопоставеността на половете липсва. Възможности за активна дейност има в борбата срещу физическото и сексуалното насилие над жени, за преодоляване на бедността сред възрастните жени и самотните майки, както и за разпространяване на модерни форми на съвместяване на професионалния и семейния живот за жени и мъже.

Събранието обсъди мерки и прие решения за участието на жените-социалистки в предстоящите избори за местни органи на управление и предложи кандидат за кмет на община Ямбол от БСП да бъде жена и участничките се обединиха около кандидатурата на инж. Мариета Сивкова. ОЖС в Ямбол настоява също половината от листата за съветници на БСП да бъдат жени от различни възрасти.

Активистките от Ямболския клуб на ОЖС в навечерието на предизборната кампания за Местни избори `2015 г.

Бележки

Бележки

За паритет и солидарност

Издание на Обединението на жените-социалистки в БСП

Редактор
Таня Турлакова

Компютърен набор
Красимира Стойкова

Печатни коли: 3
Формат: 60/90/16

Графичен дизайн и предпечат:
“Графимакс 02” ООД

